

Sayı: 560

Tarih: 28.03.2008

Konu: Kanun Deęişiklięi

TARIM VE KÖYİŐLERİ BAKANLIđINA
(Tarımsal Üretim ve Geliőtirme Genel Müdürlüğü)

İlgi: 06.02.2008 tarih ve TUG-.o.06-11-1164-9630-1936 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Mera Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Deęiőtirilmesi Hakkında Kanun Değişikliği taslağı incelenmiőtir.

Yapılan değişiklikler mera yaylak ve kışlakların özel ve tüzel kişilere tahsisinin mümkün kılınması için yapılan değişiklikleri içermektedir. Belde ve köy tüzel kişiliklerine çeőtli kanunlarla tahsis edilmiőt veya kadimden beri kullanılmakta olan mera, yaylak, kışlaklar üzerindeki köy ve belde halklarının bu hakkı hiçe sayılmaktadır. Ayrıca otlak ve çayırlar için "mera yaylak ve kışlaklara ilişkin hükümler uygulanır" hükmü kaldırılarak, bu alanlar mera kanunu kapsamına dışına çıkarılarak, amaç dışı kullanımlara ve tasarruflara açık hale getirilmektedir. Yapılmak istenilen değişiklikler; mera yaylak ve kışlakları kullanan yöre halkının mağduriyetine, hak kaybına yol açılacak olması, sadece hayvancılık açısından değil, ekolojik olarak da büyük önem taşıyan bu alanlara zarar verileceği göz önüne alınarak geri çekilmelidir.

Taslaęa ilişkin madde bazındaki değerlendirmemiz yazımız ekinde gönderilmektedir. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Gökhan GÜNAYDIN

EKLER:

EK- Görüş (3 sayfa)

Mevcut Hali	Değişiklik	Görüş
<p>Madde 4 Mera, yaylak ve kışlaklar; özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz. Ancak, kullanım hakkı kiralanabilir. Kiralama ilkeleri yönetmelikle belirlenir.</p>	<p>Mera, yaylak ve kışlaklar; amacı dışında kullanılamaz., zaman aşımı uygulanamaz, bina yapılamaz, sınırları daraltılamaz.</p>	<p>Yapılan değişiklikle “Mera, yaylak ve kışlaklar; özel mülkiyete geçirilemez” kısıtlaması kaldırılmaktadır. Köy ve belde halklarına tahsis edilen bu alanların, ancak kullanım hakkı kiralanabilirken, bununla yetinilmeyip, özel ve tüzel kişiliklere tahsis edilmesi mümkün hale gelmektedir. Köy ve belde haklarının sahip çıkarak koruduğu ve kadimden beri kullandığı alanlar üzerindeki hakkı yok edilmektedir.</p>
	<p>Mera, yaylak ve kışlaklar ihtiyaç durumuna bakılmaksızın, bu kanunda belirtilen amaç doğrultusunda kullanmak ve hayvancılık yapmak şartıyla, Bakanlıkça mülkiyeti bedeli karşılığında özel ve tüzel kişi ve kuruluşlara devredilir veya kullanım hakkı kiralanır.</p>	<p>Yeni eklenen dördüncü fıkra ile “ihtiyaç durumuna bakılmaksızın” “mülkiyeti bedeli karşılığında” özel ve tüzel kişi ve kuruluşlara devredilmesi düzenlenmektedir.</p> <p>1-Kanunun Amaç başlıklı 1 inci maddesine aykırıdır. Kanunun 1 inci maddesinde mera, yaylak, kışlak ve kamuya ait otlak ve çayırların köy veya belediye tüzel kişilikleri adına tahsislerinin yapılmasını öngörülmektedir.</p> <p>2- Düzenleme 4 üncü maddenin birinci fıkrasındaki “Mera, yaylak ve kışlakların kullanma hakkı bir veya birden çok köy veya belediyeye aittir” hükmüne aykırıdır.</p> <p>3- Köy veya belde tüzel kişiliklerinin kullanımına ait olan mera, yaylak ve kışlakların “ihtiyaç durumuna bakılmaksızın” özel ve tüzel kişi ve kuruluşlara devredilmesi ile meraların hayvancılıkla uğraşan yöre halkının kullanımından çıkarılmasına ve mağduriyetlerine yol açılacaktır.</p> <p>Kullanma hakkı bir veya birden çok köy veya belediyeye ait mera, yaylak ve kışlakların özel ve tüzel kişi ve kuruluşlara devredilmesi uygulamada sosyal ve ekonomik büyük sorunlara yol açacak, bu alanlarının bulunduğu bölge halkının bu alanlardan yararlanmasını engelleyecek, tahsisin yapıldığı özel ve tüzel kişilerle yöre halkı karşı karşıya gelecektir.</p>

	<p>Mülkiyet hakkını devralan ya da kullanım hakkını kiralayan özel ve tüzel kişi ve kuruluşlar Mera, yaylak ve kışlakları bu kanun ve Bakanlıkça belirlenen kurallara göre kullanmak zorundadır. Bu kanun ve Bakanlıkça belirlenen kurallara uyulmadığı tespit edildiğinde özel ve tüzel kişi ve kuruluşların sözleşmeleri Bakanlıkça karşılıksız olarak iptal edilir, yatırılan teminatlar Hazineye devredilir. Ayrıca mera, yaylak ve kışlaklara verilen zararlar bu kişi ve kuruluşlar tarafından karşılanır.</p>	
	<p>Mera, yaylak ve kışlakların mülkiyet hakkının devredilmesi ile kiralama usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.</p>	
		<p>Yeni eklenen dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraların mevcut düzenlemedeki dört ve beşinci fıkraları kaldırıp, kaldırmadığı belli değildir.</p>
<p>Umuma ait çayır ve otlak yerlerinin kullanılmasında ve bunlardan faydanılmasında mera yaylak ve kışlaklara ilişkin hükümler uygulanır.</p>	<p>mevcut düzenlemedeki beşinci fıkra kaldırılmışsa</p>	<p>Kapsam başlıklı 2 nci maddede çayır ve otlakların Kanunun kapsamında olduğu, Tanımlar başlıklı 3 üncü maddedeki çayır ve otlak tanımına bakıldığında, bu alanların mera niteliğinde olduğu, görülmektedir. Bu bir nitelikteki alanlara ilişkin hiçbir hüküm kalmaması nedeni ile bu alanlar kanun kapsamı dışına çıkmış olacak, amaç dışı her türlü kullanıma açık hale gelecektir.</p>

Mevcut Hali	Değişiklik	Görüş
Madde 10 (Dördüncü fıkra) Komisyonlarca, kadastro görmeyen yerlerde tespit, tahdit ve tahsisi yapılan mera, yaylak ve kışlaklar Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne özel sicile kaydedilmek üzere Tapu Sicil Müdürlüklerine bildirilir.	Komisyonlarca, kadastro görmeyen yerlerde tespit ve tahdidi yapılan mera, yaylak ve kışlaklar Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne özel sicile kaydedilmek üzere Tapu Sicil Müdürlüklerine bildirilir.	Kadastro görülmeyen yerlerin tahsisi (belediye veya köyler) ortadan kaldırılarak, bu alanların özel ve tüzel kişi ve kuruluşlara devredilmesi mümkün hale getirmektedir. Bu alanlardan yararlanan köy ve belde halkının mağduriyeti söz konusu olabilecektir

Mevcut Hali	Değişiklik	Görüş
Madde 12 - Komisyon, 11 inci maddeye göre belirlenen ihtiyacı karşılayacak miktarda mera, yaylak ve kışlaklar ile bunlarla ilgili sulama ve geçit yeri olarak tespit edilen alanları halkın ortak olarak yararlanmaları amacıyla, o köy veya belediye tüzel kişiliğine tahsis eder ve tahsis kararı valiliğin onayına sunulur. Bu kararda, tahsis edilen yerin niteliği, miktarı, sınırları, hayvan sulama ve geçit yerleri, tahsis amacı, otlatma kapasitesi, aile işletmelerinin büyükbaş hayvan birimi üzerinden otlatma hakkı ve otlatabilecekleri hayvan sayısı da belirtilir. <u>İhtiyaçtan fazla çıkan kısım ise, ihtiyaç içinde bulunan çevre köy veya belediyelerle hayvancılık yapan özel veya tüzel kişilere kiralanabilir. Ancak kiralama durumu tahsis edilen köy ve belediyelerin hayvan sayısına göre her 5 yılda yeniden değerlendirilir.</u> <u>Ayrıca bu Kanun kapsamına alınmakla birlikte, ancak ıslah edilmek suretiyle mera olarak kullanılacak alanlar, gerekli ıslah işlemlerini taahhüt eden özel ve tüzel kişilere kiralanabilir.</u> <u>Kiralama usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.</u>	Madde 12 - Komisyon, 11 inci maddeye göre belirlenen ihtiyacı karşılayacak miktarda mera, yaylak ve kışlaklar ile bunlarla ilgili sulama ve geçit yeri olarak tespit edilen alanları halkın ortak olarak yararlanmaları amacıyla, o köy veya belediye tüzel kişiliğine tahsis eder ve tahsis kararı valiliğin onayına sunulur. Bu kararda, tahsis edilen yerin niteliği, miktarı, sınırları, hayvan sulama ve geçit yerleri, tahsis amacı, otlatma kapasitesi, aile işletmelerinin büyükbaş hayvan birimi üzerinden otlatma hakkı ve otlatabilecekleri hayvan sayısı da belirtilir.	Tahsiste İhtiyaçtan fazla çıkan kısmın, ihtiyaç içinde bulunan çevre köy veya belediyelerle hayvancılık yapan özel veya tüzel kişilere kiralanabilmesi hükmü kaldırılarak, İhtiyaçtan fazla çıkan kısmın özel ve tüzel kişi ve kuruluşlara devredilmesini mümkün hale getirmektedir.

